

24.01.2016 року

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

01033, м. Київ, вул. Жилианська, буд. 14

Скутельник Павло Федорович,
громадянин України.

Представник Скутельника П.Ф. за дорученням:
Кульчицький Назар Степанович,

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

про необхідність офіційного тлумачення положень пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, частин 3, 5 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»; частини 1 статті 278 Кримінального процесуального кодексу України в контексті положень частини 3 статті 278 та статті 113 Кримінального процесуального кодексу України

з метою захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина та забезпечення їх реалізації

Частинами 1, 3 ст. 126 Конституції України проголошено, що незалежність і недоторканність суддів гарантуються Конституцією і законами України. Суддя не може бути без згоди Верховної Ради України затриманий чи заарештований до винесення обвинувального вироку судом.

В рішенні Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої статті 126 Конституції України та частини другої статті 13 Закону України "Про статус суддів" (справа про незалежність суддів як складову їхнього статусу) від 1 грудня 2004 року N 19-рп/2004 Справа N 1-1/ 2004 Конституційний Суд України, визначивши, що відповідно до положення ч. 1 ст. 126 Конституції України зміст недоторканності суддів як умови виконання ними професійних обов'язків не обмежується визначеною у ч. 3 цієї статті гарантією, згідно з якою суддя не може бути без згоди Верховної Ради України затриманий чи заарештований до винесення обвинувального вироку судом та відповідно до частини першої статті 126 Конституції України гарантії незалежності суддів можуть встановлюватися і законами (абз. 3 п. 4.1. мотивувальної частини), розтлумачуючи положення частини першої статті 126 Конституції України "незалежність і недоторканність

суддів гарантуються Конституцією і законами України" у взаємозв'язку з іншими положеннями розділу VIII Основного Закону України Конституційний Суд України вирішив, що зазначену норму треба розуміти наступним чином. Незалежність суддів є невід'ємною складовою їхнього статусу. Вона є конституційним принципом організації та функціонування судів, а також професійної діяльності суддів, які при здійсненні правосуддя підкоряються лише закону. Недоторканність суддів - один із елементів їхнього статусу. Вона не є особистим привілеєм, а має публічно-правове призначення - забезпечити здійснення правосуддя неупередженим, безстороннім і справедливим судом (п.п. 1.1., 1.2., резолютивної частини Рішення). Додаткові гарантії незалежності і недоторканності суддів, крім уже передбачених Конституцією України, можуть встановлюватися також законами. Не допускається зниження рівня гарантій незалежності і недоторканності суддів в разі прийняття нових законів або внесення змін до чинних законів.

У п.п. 1, 7 Додатку до Рекомендації CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: «Незалежність, ефективність та обов'язки», ухвалених Комітетом Міністрів Ради Європи 17 листопада 2010 р. визначено, що ця Рекомендація застосовується щодо кожної особи, яка здійснює судочинство, зокрема й осіб, на яких покладено вирішення конституційних питань. Незалежність суддів та судової влади мають гарантуватися Конституцією або бути закріплені на найвищому правовому рівні держав-членів. На законодавчому рівні мають бути встановлені більш конкретні норми.

Відповідно до п. 1 ч. 4 ст. 48 «Незалежність судді» Закону України «Про судоустрій та статус суддів» (від 07.07.2010 р.) незалежність судді забезпечується: 1) особливим порядком його призначення, обрання, притягнення до відповідальності та звільнення.

Аналогічна гарантія була закріплена пунктом 7 ст. 14 Закону України "Про судоустрій України" від 07.02.2002 р. (втратив чинність).

В абз. 7 п.п. 4.1. мотивувальної частини зазначеного Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої статті 126 Конституції України та частини другої статті 13 Закону України "Про статус суддів" від 1 грудня 2004 року N19-рп/2004 Справа N 1-1/ 2004, Суд наголошує на тому, що визначені Конституцією та законами України гарантії незалежності суддів як необхідні умови здійснення правосуддя неупередженим, безстороннім і справедливим судом мають бути реально забезпечені.

В Рішенні Конституційного суду України від 11 жовтня 2005 року №8-рп/2005 Конституційний Суд підкреслив те, що відповідно до правової позиції Суду, будь-яке зниження рівня гарантій незалежності суддів суперечить конституційній вимозі неухильного забезпечення незалежного правосуддя і права громадян на захист прав і свобод незалежним судом (абз. 4, 5 п. 8 мотивувальної частини Рішення від 11.10.2005 року).

В абзацах 2, 3 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади» Верховний суд України вказує на те, що гарантії незалежності і недоторканності суддів як носіїв судової влади та самостійності судів як судових органів, визначено Конституцією та законами України. До таких гарантій віднесено Судом й особливий порядок призначення, обрання, притягнення до відповідальності та звільнення суддів. Верховним Судом України підкреслено, що незалежність судової влади, її рівність із законодавчою та виконавчою владою є невід'ємними ознаками правової держави, в якій кожен має право на судовий захист своїх прав і свобод. Незалежність судів встановлена в Україні як конституційний принцип організації та функціонування судів з метою забезпечення права осіб на такий захист. Недоторканність суддів не є особистим

привілеєм, а як один з елементів статусу суддів має публічно-правове призначення - забезпечити здійснення правосуддя незалежним, неупередженим і справедливим судом.

Конгресом Організації Об'єднаних Націй з профілактики злочинності і поводження з правопорушниками прийнято Основні принципи незалежності судових органів, які було Схвалено резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї 29 листопада та 13 грудня 1985 року та рекомендовано їх до виконання, на першому місці з яких, враховуючи, що на суддів покладається обов'язок приймати остаточне рішення з питань життя і смерті, свободи, прав, обов'язків і власності громадян, закріплено принцип, згідно якого «незалежність судових органів гарантується державою і закріплюється в конституції або законах країни. Усі державні та інші установи зобов'язані шанувати незалежність судових органів і дотримуватися її» (принцип 1).

У Висновку Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України щодо питання про початок кримінального провадження стосовно суддів, яке пов'язане зі здійсненням ними судочинства від 01.07.2013 року, Верховний Суд України дійшов висновку про те, що зниження рівня гарантій незалежності суддів опосередковано може призвести до обмеження можливостей реалізації права на судовий захист.

Згідно з положенням ст. 22 Конституції України конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Частиною 2 ст. 29 Конституції України гарантовано, що ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

Частиною 1 статті 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод від 04.11.1950 р. гарантовано право кожному на справедливий розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом.

Принципами 6, 7 Основних принципів незалежності судових органів, прийнятих Конгресом ООН з профілактики злочинності і поводження з правопорушниками, схвалених резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї 29 листопада та 13 грудня 1985 року проголошено, що принцип незалежності судових органів дає судовим органам право і вимагає від них забезпечення справедливого ведення судового розгляду і дотримання прав сторін. Кожна держава-член повинна надавати відповідні засоби, які давали б змогу судовим органам належним чином виконувати свої функції.

У Рішенні Європейського суду з прав людини у справі "Свято-Михайлівська Парафія проти України", заява №77703/01, від 14.06.07, §128, Суд наголошує, що в національному праві має бути засіб юридичного захисту від свавільних втручань органів державної влади в права, гарантовані Конвенцією (Європейською Конвенцією про захист прав і основоположних свобод). Визначення дискреційних повноважень, якими наділені органи державної влади в сфері основоположних прав, у спосіб, що фактично робить ці повноваження необмеженими, суперечило б принципу верховенства права. Відповідно, закон має чітко визначати межі повноважень компетентних органів та чітко визначати спосіб їх здійснення, ... щоб гарантувати особі адекватний захист від свавільного втручання (аналогічна позиція викладена у рішеннях, серед інших рішень: *Amann v.*

Switzerland [GC], № 27798/95, ECHR 2000-II, §§55, 56; Rotari v. Romania [GC], № 28341/95, ECHR 2000-V, §§ 55-63).

Необхідність в офіційному тлумаченні положень *частин 3, 5 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України (надалі за текстом «КПК України»),* викликана неоднозначним застосуванням вказаних положень Законів судами України та Генеральною прокуратурою України,

що призвело до порушення конституційних прав та свобод заявника, зокрема наступним:

Як зазначено, згідно п. 1 ч. 4 ст. 48 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» **незалежність судді забезпечується: 1) особливим порядком його призначення, обрання, притягнення до відповідальності та звільнення.**

Абзацом 5 ч. 1 ст. 276 КПК України передбачено, що особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб визначаються главою 37 цього Кодексу.

Згідно п. 2 ч. 1 ст. 480 КПК України, особливий порядок кримінального провадження застосовується стосовно професійного судді.

Відповідно до ч. 3 ст. 49 «**Недоторканність судді**» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (від 07.07.2010 р.), судді може бути повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення **ЛИШЕ** Генеральним прокурором України або його заступником.

Згідно п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України (від 13.04.2012 р.), письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду, **професійному судді** здійснюється Генеральним прокурором України **або його заступником.**

Вказані положення Законів потребують офіційного тлумачення в розрізі двох аспектів з метою захисту та подальшої реалізації конституційних прав гарантованих заявнику ч. 2 ст. 29, ст. 22 Конституції України, ч. 1 ст. 126 Основного Закону України, ч. 1 ст. 6 Європейської конвенції про захист прав і основоположних свобод, ст. ст. 48, 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», оскільки має місце **неоднозначне застосування вказаних норм Законів судами при їх застосуванні, Генеральною прокуратурою України (надалі за текстом «ГПУ») в ході вирішення питань, що стосується свободи людини, що призвело до порушення права заявника, що зумовлено наступним.**

I. Вказані положення Законів потребують офіційного тлумачення в розрізі питання «Чи наділено зазначеними нормами Законів, які становлять гарантії незалежності, недоторканності професійного судді – конституційний принцип організації та функціонування судів, професійної діяльності суддів (ч. 1 ст. 126 Конституції України, п. 1 ч. 4 ст. 48 Закону України «Про судоустрій та статус суддів») у якості складової особливого порядку притягнення до відповідальності судді,

не лише Генерального прокурора України та його заступника, а й, «**першого заступника Генерального прокурора України, повноваженнями, передбаченими частиною 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та пунктом 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, а саме здійснювати письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду, професійному судді.**»

Неоднозначне застосування зазначених норм судами. Генеральною прокуратурою України вбачається з наступного.

10.07.2015 року мало місце складання першим заступником Генерального прокурора України (Гузирем В.П.) повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення стосовно професійного судді – громадянина Скутельника П.Ф. (надалі за тестом також: заявник).

Статтю 8 Конституції України гарантовано, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ч. 1 ст. 48 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права.

Як зазначалось, ч. 2 ст. 29 Конституції України гарантовано, що ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

Згідно положень статті 177 КПК України, запобіжні заходи можуть обиратись лише щодо підозрюваного або обвинуваченого. Виходячи з вимог п. 3 ч. 1 ст. 276 КПК України, у випадку наявності підстав особа має бути повідомлена про підозру, у відповідності до вимог зазначеного кодексу.

Відповідно до гарантій незалежності, недоторканності професійного судді, закріплених ч. 3 ст. 49 «Недоторканність судді» Закону України «Про судоустрій і статус суддів», п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України, письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду, професійному судді здійснюється ЛИШЕ Генеральним прокурором України або його заступником.

Говорячи про якість законодавчого регулювання Конституційний суд України у своїх рішеннях наголошував на тому, що з метою забезпечення прав і свобод людини і громадянина законодавче регулювання тих чи інших питань має відповідати вимогам Основного Закону України, насамперед принципу верховенства права, включаючи таким його складовим як справедливість, розумність, логічність закону (п. 5.2. Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-1/2012 від 29.08.2012 №16-рп/2012 (справа про підсудність окремих категорій адміністративних справ)).

Згідно КПК України, Закону України "Про прокуратуру" перший заступник Генерального прокурора України має самостійний процесуальний статус, є окремою конкретно визначеною посадою.

Так, п. 15 ч. 1 ст. 3 КПК України встановлює, що прокурором є особа, яка обіймає посаду, передбачену статтею 17 Закону України "Про прокуратуру", та діє у межах своїх повноважень.

Статті 17, 15, 8 зазначеного Закону, чітко встановлюють, що перший заступник має відокремлений від Генерального прокурора України та його заступників персональний процесуальний статус у кримінальному провадженні.

Зокрема, ч. 2 ст. 8 вказаного Закону визначено, що Генеральну прокуратуру України очолює Генеральний прокурор України, який має першого заступника та чотирьох

заступників, а також заступника Генерального прокурора України - Головного військового прокурора.

Статтею 15 Закону України "Про прокуратуру" «Статус прокурора» визначено, що «прокурором органу прокуратури є: 1) Генеральний прокурор України; 2) перший заступник Генерального прокурора України; 3) заступник Генерального прокурора України; ...».

Підпунктом 5 абз. 3 ч. 3 ст. 17 вказаного Закону визначено, що прокурором вищого рівня є: для першого заступника та заступника Генерального прокурора України - Генеральний прокурор України.

Таким чином, вказаний Закон чітко розмежовує окремі посади «першого заступника» та «заступника Генерального прокурора України».

У п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України передбачено, що повноваження надаються «Генеральному прокурору України або його заступнику», тобто нормою вказані конкретно визначені посади службових осіб, перелік яких є виключним. Частина 3 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» містить припис, за яким «судді може бути повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення ЛИШЕ Генеральним прокурором України або його заступником». Слово «заступник» у законі вживається в однині, отже, йдеться саме про заступника (будь-якого, але виключно заступника), тобто про службову особу, яка обіймає конкретно визначену законом посаду.

У ч.ч. 4 - 6 ст. 36 КПК України чітко виокремлюються та перелічуються посади першого заступника та заступників Генерального прокурора України, наприклад «Генеральний прокурор України, керівник регіональної прокуратури, їх перші заступники та заступники мають право доповнити, змінити або відмовитися від апеляційної чи касаційної скарги ...» (ч. 4 ст. 36 КПК України) проте на відміну від вказаної норми - норма п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України того ж нормативного акту однозначно визначає уповноважених Законом осіб на повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення професійного судді виключно Генеральним прокурором України або його заступником без вказівки на першого заступника (на відміну від норми ст. 36 КПК України). В свою чергу п. 3 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» містить пряму вказівку на те, що вказані повноваження надані ЛИШЕ Генеральному прокурору України або його заступнику».

У Кодексі є норми, в яких визначаються права відразу всіх заступників Генерального прокурора України, незалежно від відмінностей цих посад, але в такому випадку про них говориться в множині й вживається термін «заступники», зокрема, так вказано в п. 3 ч. 2 ст. 294 КПК України.

Таким чином, складання письмового повідомлення про підозру професійному судді «Першим заступником Генерального прокурора України» не передбачено та протирічить ч. 3 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України, як таке, що в супереч ст. 19 Конституції України, здійсненне не уповноваженою Законом особою - особою не наділеною процесуальними повноваженнями.

Наведений висновок також підтверджується й логікою КПК України в іншому істотному в змісті гарантій незалежності, недоторканності судді аспекти.

Відповідно до ч. 1 ст. 277 КПК України, письмове повідомлення про підозру складається прокурором або слідчим за погодженням з прокурором.

Відповідно до ч. 1 ст. 37 КПК України, прокурором, який здійснює повноваження прокурора у конкретному кримінальному провадженні є прокурор визначений керівником відповідного органу прокуратури після початку досудового розслідування.

Як наголошено, згідно ч. 3 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду, професійному судді здійснюється лише Генеральним прокурором України або його заступником.

Відповідно до ч. 2 ст. 37 КПК України, прокурор здійснює повноваження прокурора у кримінальному провадженні з його початку до завершення.

Участь іншого прокурора у кримінальному провадженні недопустима (за виключенням випадків, визначених законом).

Пунктом 11 ч. 2 ст. 36 КПК України встановлено: прокурор, здійснюючи нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, уповноважений: повідомляти особі про підозру.

Таким чином, повідомити про підозру професійному судді може лише Генеральний прокурор України чи його заступник, які є процесуальними керівниками в конкретному кримінальному провадженні від самого його початку, в той час як повідомлення про підозру є частиною його повноважень як процесуального керівника.

Отже наведений системний аналіз норм КПК України дозволяє дійти висновку, що кримінальне провадження стосовно професійного судді може здійснюватися лише за умови процесуального керівництва в ньому Генерального прокурора України чи його заступника.

Уповноваження Законом здійснювати нагляд за додержанням законів під час проведення досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням щодо професійного судді виключно Генпрокурора та його заступника становить гарантію незалежності та недоторканності професійного судді. Оскільки ч. 2 ст. 37 КПК України визначає, що прокурор здійснює повноваження прокурора у кримінальному провадженні з його початку до завершення, - фрагментальна ж участь осіб, визначених ч. 3 ст. 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» протирічить наведеним положенням.

Станом на 10.07.2015 року – дату складення повідомлення про підозру стосовно заявника, незважаючи на внесені зміни до КПК України, набранням чинності новим Законом України «Про прокуратуру» - змістовно правове регулювання даного питання не набуло змін.

Аналогічну викладеній правову позицію з приводу обох викладених вище аспектів застосування закону щодо повідомлення підозри професійному судді висловлюють науковці - член науково-консультативних рад при ВС та ВСС, завідувач кафедри Кримінального права та кримінології Київського Національного Університету імені Т. Шевченка Андрушко П.П., к.ю.н. Ю. Сухов.

Як вбачається з постанови про скасування повідомлення про підозру, постановлену Генеральним прокурором України В. Шокінім від 01.10.2015 року (арк. 3), де мали місце юридично однакові за змістом обставини, Генеральним прокурором України В. Шокінім підтримується вищенаведена правова позиція щодо того, що кримінальне провадження стосовно спеціального суб'єкта, якому повідомити про підозру має право лише Генеральний прокурор України або його заступник - може здійснюватися лише за умови процесуального керівництва в ньому Генерального прокурора України чи його заступника.

Складаючи повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення стосовно судді Скутельника П.Ф., - перший заступник Генерального прокурора України Гузирь В.П. не перебував процесуальним керівником у кримінальному провадженні щодо судді, що підтверджується постановою ГПУ про визначення групи прокурорів від 12.05.2015 р.; з самого початку провадження як не перебував процесуальним керівником у кримінальному провадженні, так навіть не входив до групи прокурорів у провадженні.

В свою чергу, Генеральна прокуратура України, суди неоднозначно застосовують в наведених аспектах норми *пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, частини 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».*

Так, позиція ГПУ висвітлена у безпосередньо повідомленні про підозру у скоєнні кримінального правопорушення, складена першим заступником Генерального прокурора України Гузирем В.П. 10.07.15 року та підтверджена відповідями на скарги Скутельника П.Ф. на протиправні рішення та дії першого заступника Генерального прокурора України Гузиря В.П. і слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Черепанова Р.О. від 22.09.2015 року та від 02.11.2015 року, - листом начальника відділу Генеральної прокуратури України Мельниченка М. № 31-33983-15 від 08.10.2015 року, яким на викладені вище доводи заявника (якими мотивована скарга) повідомлено про те, що дії ГПУ відповідають вимогам КПК України та Закону України «Про судоустрій та статус суддів» та відсутні підстави для проведення службового розслідування; листом начальника управління внутрішньої безпеки та захисту працівників прокуратури Генеральної прокуратури України Дзюби І. № 25-27900-15 від 04.12.2015 року, - яким на викладені вище доводи заявника повідомлено про те, що підстав для скасування повідомлення про підозру, проведення службового розслідування щодо обставин, викладених у скарзі, немає. Зазначені листи-відповіді ГПУ на скарги заявника безпосередньо пов'язані із правозастосуванням положень норм ст. 480, 481, 278, 113 КПК України, ст. 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» у сенсі цього Звернення та інших пов'язаних з їх застосування положень Законів, оскільки є безпосереднім результатом оскарження поведінки посадових осіб ГПУ з приводу застосування ними зазначених норм та є доказом неоднозначного застосування норм посадовими особами вказаного органу.

Старший слідчий ГПУ звернувся до місцевого суду з клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо судді господарського суду Київської області Скутельника П.Ф., обґрунтованого зазначеною вище підозрою.

На зазначене клопотання Скутельником П.Ф. подано до суду заперечення, які включали за змістом заперечення й щодо незаконності складення повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення першим заступником Генерального прокурора України, відсутність у нього статусу процесуального керівника на дату порушення провадження викладені вище.

Ухвалою слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 27.11.2015 року у справі _____ у вказаному кримінальному провадженні відмовлено в задоволенні клопотання старшого слідчого ГПУ про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо судді господарського суду Київської області Скутельника П.Ф. Відмову у задоволенні клопотання ГПУ вмотивовано судом першої інстанції тим, що повідомлення про підозру професійному суді було здійснено з порушенням КПК України, а саме, не Генеральним прокурором України або його заступником, як визначено п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України, а слідчим ГПУ, в зв'язку з чим, з позиції місцевого суду, Скутельник П.Ф. у встановленому законом порядку не здобув статусу підозрюваного у вказаному кримінальному провадженні.

Судом не було визнано незаконним складення повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення першим заступником Генерального прокурора України.

Ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року колегією суддів у складі Головуючого судді – Дзюбіна В.В., суддів Беця О.В., Сокурєнка Д.М. апеляційну скаргу прокурора ГПУ задоволено, ухвалу слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 27.11.2015 року скасовано; постановлено нову ухвалу, якою клопотання старшого слідчого ГПУ про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо Скутельника П.Ф. задоволено. Застосовано відносно Скутельника П.Ф. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою терміном дії у межах строку досудового розслідування, тобто до 13.02.2016 року. Ухвала Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року набрала законної сили, є остаточною та оскарженню не підлягає.

Вказане рішення, зокрема в частині спростування висновку місцевого суду, вмотивовано тим, що з позиції суду апеляційної інстанції, висновок про те, що Скутельник П.Ф. не набув у встановленому порядку статусу підозрюваного, є помилковим, оскільки з позиції суду, «повідомлення про підозру професійному судді було здійснено відповідно до вимог КПК України». Мотиви встановлення судом правомірності, на його переконання, складання першим заступником Генерального прокурора України, що не мав статусу процесуального керівника на час порушення провадження, підозри щодо професійного судді в ухвалі відсутні, але «тлумачення» застосоване найширше, - аналогічне наведеному вище тлумаченню ГПУ та першого заступника Генпрокурора визнано правомочним прокурором для складення підозри відносно професійного судді.

В свою чергу, відповідно до постанови про скасування повідомлення про підозру в іншому кримінальному провадженні, постановлену Генеральним прокурором України В. Шокіним від 01.10.2015 року (арк. 2), де мали місце юридично однакові за змістом обставини, Генеральним прокурором України В. Шокіним підтримується вищенаведена правова позиція правомірності вручення повідомлення про підозру особі, якій повідомити про підозру має право лише Генеральний прокурор України або його заступник - ВИКЛЮЧНО Генеральним прокурором України або його заступником.

У справі Печерський районний суд міста Києва, в ухвалі від 10.04.2015 року (арк. 3 ухвали) за аналогічних обставин, говорячи про порядок повідомлення про підозру професійному судді звертає увагу на те, що відповідно до ст. 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» вказані категорії осіб (професійний суддя та адвокат) повідомляються про підозру виключно Генеральним прокурором України та /або його заступником. Відповідно до положень ч. 2 ст. 36 КПК України, прокурор може здійснювати свої повноваження виключно у формі процесуального керівництва. Зазначені положення розповсюджуються в тому числі й на здійснення повідомлення про підозру. Єдиним підтвердженням повноважень прокурора, відповідно до положень КПК України, а також п.п. 2 п. 3.1 розділу 3 Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, які здійснюються у формі процесуального керівництва є витяг з ЄРДР. При цьому дані щодо процесуального керівника (прокурора в кримінальному провадженні), відповідно до п.п. 2 п. 3.1 розділу 3 Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань вносяться до ЄРДР - невідкладно. Обвинувальний акт містить дані щодо процесуальних керівників у вказаному кримінальному провадженні, однак в ньому відсутні дані щодо Генерального прокурора та /або його заступників, яким згідно даних реєстру матеріалів досудового розслідування повідомлено про підозру суддям, що вказує на вручення повідомлення про підозру таким суддям особою не наділеною процесуальними повноваженнями. Відомості про скасування зазначеної ухвали в Єдиному державній реєстрі судових рішень, відсутні; правові підстави звернення до суду з клопотанням про видачу засвідченої копії ухвали справі у заявника відсутні в силу вимог Закону, в зв'язку з чим заявник в силу Закону позбавлений можливості її отримання безпосередньо від суду.

Таким чином, доказами неоднозначного застосування вказаних норм в першу чергу є повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, складене першим заступником Генерального прокурора України Гузирем В.М. 10.07.2015 року стосовно заявника, листи – відповіді ГПУ на скарги заявника від 08.10.2015 р., 04.12.2015 року; ухвала Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року у справі . яка є остаточною, набрала законної сили та оскарженню не підлягає, постанова про скасування повідомлення про підозру, постановлена Генеральним прокурором України В. Шокінім від 01.10.2015 року у кримінальному провадженні

На неоднозначне застосування зазначених норм в рамках самої прокуратури, поряд з викладеним, також вказує та підтверджує наступне.

Відповідно до відомостей, опублікованих на офіційному сайті Генеральної прокуратури України (24.12.2015 року), опубліковано інформацію про те, що М. Приндюк – судді Апеляційного суду м. Києва слідчими ГПУ не повідомлялось про підозру і не здійснювалась спроба її вручення в будь-який спосіб, наголошуючи на тому, що відповідно до вимог ст. 481 КПК України письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду України, професійному судді здійснюється Генеральним прокурором України або його заступником.

В той же час, відповідно до відомостей, опублікованих на офіційному сайті прокуратури Полтавської області, 19.03.2015 року слідчим слідчого відділу прокуратури Полтавської області повідомлено про підозру судді Комсомольського міського суду у вчиненні кримінального правопорушення.

Істотним є те, що гарантією ст. 22 Конституції України передбачено, що при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 р., який у ч. 3 ст. 49 містить гарантію згідно якої «судді може бути повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення ЛИШЕ Генеральним прокурором України або його заступником» відповідно був прийнятий раніше ніж КПК України від 13.04.2012 р., де п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України вже не містить слова «ЛИШЕ», що надавало однозначність вказаній гарантії, та як свідчить практика застосування, редакція норми п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України дозволяє звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод порівняно із зазначеною нормою ст. 49 Закону «Про судоустрій і статус суддів», що протирічить ст. 22 Основного Закону України.

В даному контексті на практиці більшу неоднозначність може спричинити наступна правова позиція, якщо зазначені відмінності норм розуміти як суперечність норм. В роз'ясненнях Конституційного Суду України, викладених в абз. 5 п. 3 мотивувальної частини його Рішення від 3 жовтня 1997 р. N 4-зп про набуття чинності Конституції України роз'яснено: "Конкретна сфера суспільних відносин не може бути водночас врегульована однопредметними нормативними правовими актами однакової сили, які за змістом суперечать один одному. Звичайною є практика, коли наступний у часі акт містить пряме застереження щодо повного або часткового скасування попереднього. Загальновизнаним є й те, що з прийняттям нового акта, якщо інше не передбачено самим цим актом, автоматично скасовується однопредметний акт, який діяв у часі раніше".

З позиції заявника вірна відповідь міститься в Конституції України та п.п. 18, 19 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади з метою забезпечення однакового та правильного застосування судами законодавства, що встановлює гарантії незалежності судової влади», наведені нижче.

Аналогічна наведеному вище, практична необхідність офіційного тлумачення норми ч. 5 ст. 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» викликана наявністю також неоднозначності застосування вказаної норми з тих самих причин.

Зокрема, відповідно до ч. 5 ст. 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», проведення стосовно судді оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, що можуть проводитися лише з дозволу суду, здійснюється на підставі судового рішення, ухваленого за клопотанням Генерального прокурора України або його заступників, керівника регіональної прокуратури або його заступників.

Відповідно до ухвали Апеляційного суду м. Києва від 14 травня 2015 року - мало місце звернення першого заступника Генерального прокурора України Гузиря В.П. про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, де останній не виступав процесуальним керівником у провадженні, яке було задоволене судом, а отже визнано правомірним звернення саме першого заступника Генерального прокурора України з таким клопотанням.

Відомості про наявність зазначеної ухвали в Єдиному державній реєстрі судових рішень та про її скасування в реєстрі відсутні, враховуючи характер предмета розгляду судом питання щодо надання дозволу на проведення негласної слідчої дії. Правові підстави для звернення до Апеляційного суду м. Києва з клопотанням про видачу засвідченої копії ухвали від 14.05.2015 року у заявника відсутні в силу вимог Закону враховуючи характер предмета розгляду судом - питання щодо надання дозволу на проведення негласної слідчої дії, в зв'язку з чим, заявник в силу Закону позбавлений можливості її отримання безпосередньо від суду, однак у випадку виникнення у Конституційного Суду України сумнівів щодо достовірності змісту відомостей даної ухвали Апеляційного суду м. Києва від 14.05.2015 року, останній зобов'язаний буде надати Конституційному Суду України завірену копію цієї ухвали на запит Конституційного Суду України. Ухвала Апеляційного суду м. Києва від 14.05.2015 року є остаточною та оскарженню не підлягає, внаслідок чого Ухвала набрала законної сили 14.05.2015 року.

Виходячи з викладеного вище системного аналізу норм КПК України, який чітко розмежує посади, правові статуси першого заступника та заступників Генерального прокурора України, з огляду на наведену неоднозначну практику застосування норми ч. 5 ст. 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» ГПУ, Апеляційним судом м. Києва, з позиції заявника вказана норма потребує офіційного тлумачення, а наявна неоднозначність вже призвела до порушення прав, гарантій незалежності, недоторканності заявника як професійного судді та як громадянина, гарантованих ч. 2 ст. 29 Конституції України та ч. 1 ст. 126 Основного Закону України, ч. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод, ст. ст. 48, 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів».

На суворому дотриманні гарантій незалежності судді в процесі притягнення до відповідальності, недопущення зниження рівня гарантій недоторканості і незалежності суддів, вже встановлених законами наполягає Верховний Суд України. Так, у Висновку Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України «Щодо питання про початок кримінального провадження стосовно суддів, яке пов'язане зі здійсненням ними судочинства» від 01.07.2013 р. розглядаючи питання гарантій щодо суб'єкта порушення кримінальної справи стосовно судді зазначено, що відповідно до положень ч. 3 ст. 48 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" від 07.07.2010 року винести постанову про порушення кримінальної справи щодо судді має право лише Генеральний прокурор України або його заступник. Генеральний прокурор України або його заступник, було виключено, а КПК України 2012 р. з 21 листопада 2012 р. запроваджено процедуру в ст. 214 КПК України, згідно з якою внести відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування, в тому числі щодо судді, може слідчий і прокурор, а не Генеральний прокурор України або його заступник, як це було до внесення Законом (N 4652-

VI) змін, такі зміни призвели до зниження рівня гарантій недоторканості і незалежності суддів, встановлених законами. Такий висновок, як зазначено у Висновку, випливає з Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України про офіційне тлумачення положень частин 1, 2 ст. 126 Конституції України та ч. 2 ст. 13 Закону України "Про статус суддів" (справа про незалежність суддів як складову їхнього статусу) від 1 грудня 2004 р. N 19-рп/2004, згідно з яким "не допускається зниження рівня гарантій незалежності і недоторканості суддів в разі прийняття нових законів або внесення змін до чинних законів" (п. 4.1). Враховуючи наведене, було запропоновано внести зміни у ст. 214 КПК України, де передбачити обов'язок вносити до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про вчинення кримінального правопорушення особами, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження (ст. 480 КПК України 2012 р.), особами, зазначеними у ст. 481 цього Кодексу (тобто Генеральним прокурором України або його заступником), які здійснюють повідомлення про підозру щодо окремої категорії осіб.

В зв'язку з наведеним потребують офіційного тлумачення:

- положення частини 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пункт 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України в розрізі питання «Чи наділено зазначеними нормами Законів, які становлять гарантії незалежності, недоторканості судді (ч. 1 ст. 126 Конституції України, п. 1 ч. 4 ст. 48 Закону України «Про судоустрій та статус суддів») - конституційних принципів організації та функціонування судів, професійної діяльності суддів у якості складової особливого порядку притягнення до відповідальності професійного судді, не лише Генерального прокурора України та його заступника, а й, «першого заступника Генерального прокурора України», повноваженнями, передбаченими частиною 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та пунктом 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, а саме здійснювати письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду, професійному судді»;

- положення частини 5 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в розрізі питання: «Чи наділено зазначеною нормою крім Генерального прокурора України або його заступників, керівника регіональної прокуратури або його заступників, - першого заступника Генерального прокурора України повноваженням подання клопотання до суду про проведення стосовно судді оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій.

II. Повноцінна реалізація гарантій незалежності, недоторканості судді на належному правовому рівні на практиці потребує офіційного тлумачення положення пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, згідно якого «письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду, професійному судді здійснюється Генеральним прокурором України або його заступником» в частині змісту терміну «здійснюється» та частина 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», згідно якої «Судді може бути повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення лише Генеральним прокурором України або його заступником», оскільки на практиці є не однозначним застосування вказаних норм, де виникає питання чи має право Генеральний прокурор України чи його заступник доручити здійснення даного повноваження - вручення повідомлення про підозру професійному судді іншим особам?

Необхідність такого офіційного тлумачення норм Законів зумовлена наступним.

Як зазначено, відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України, органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ч. 3 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України, письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду, судді може бути повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення лише Генеральним прокурором України або його заступником.

Норми ч. 3 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України у вказаному аспекті також застосовуються органами державної влади неоднозначно.

Відповідно до тексту «Повідомлення про підозру» від 10.07.2015 року відносно судді Скутельника П.Ф., вручення письмового повідомлення (Першим заступником Генерального прокурора України Гузирем П.В.) доручено слідчому Генеральної прокуратури України Черепанову Р.О.

Такого роду правозастосування не відповідає КПК України та іде у розріз із принципом верховенства права, порушує конституційний принцип організації та функціонування судів і професійної діяльності судді, порушує гарантії, надані ч. 2 ст. 19, ст. 22, ч. 2 ст. 29, ч. 1 ст. 126 Конституції України, ст. ст. 48, 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», що підтверджується наступним.

Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб визначаються главою 37 цього Кодексу.

КПК України, як і встановлені КПК України особливості повідомлення про підозру професійному суді (спеціальний порядок), не передбачає права передоручення таких дій іншим особам, в тому числі нормою п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК, яка є спеціальною нормою відносно правовідносин щодо порядку повідомлення підозри професійному судді та гарантією його незалежності, а прямо регламентує зворотне.

Як зазначалось, Конституційний суд України у своїх рішеннях наголошував на тому, що з метою забезпечення прав і свобод людини і громадянина законодавче регулювання тих чи інших питань має відповідати вимогам Основного Закону України, насамперед принципу верховенства права, включаючи таким його складовим як справедливість, розумність, логічність закону (п. 5.2. мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України у справі № 1-1/2012 від 29.08.2012 №16-рп/2012 (справа про підсудність окремих категорій адміністративних справ).

Принципово важливим є те, що відповідно до положень КПК України, складання зазначеного процесуального акту та його вручення має здійснюватись однією і тією ж особою — слідчим або прокурором — процесуальним керівником. При цьому слідчий чи прокурор, які не склали повідомлення про підозру, не наділені КПК України правом вручати його.

Окрім того, як зазначалось, відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України та ч. 3 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», повідомлення про підозру мало бути здійснене Генеральним прокурором України, або його заступником.

При цьому, дані положення Закону не розмежовують поняття складання та вручення повідомлення про підозру, розглядаючи їх як єдине ціле, а тому жодне із вищезазначених положень не дає право Генеральному прокурору України, або його заступнику доручати вручення повідомлення про підозру третім особам. Вказане прямо підтверджується нормами ст. ст. 42, 276, 277 КПК України, з яких слідує, що вручення повідомлення про підозру, як процесуальну дію, не може вчиняти особа, яка не складала цей документ.

Відповідно до ч. 1 ст. 42 КПК України, підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому ст. ст. 276—279 цього кодексу, повідомлено про підозру, або особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Відповідно до ст. 277 КПК України, повідомлення про підозру має містити, зокрема, такі відомості: прізвище та посаду слідчого, прокурора, який здійснює повідомлення (п.1 абз. 2 ч. 1); підпис слідчого, прокурора, який здійснив повідомлення (п. 8 абз. 2 ч.1).

Отже, в обох випадках ідеться про одну й ту саму особу прокурора. За структурою повідомлення про підозру, визначеною в Кодексі й навіть розбитою на пункти, підпис прокурора, який здійснив повідомлення про підозру, ставиться після роз'яснення прав підозрюваного (п. 7 абз. 2 ч. 1 ст. 277 КПК України). Тому роз'яснити права підозрюваного має виключно слідчий, прокурор, який прийняв процесуальне рішення, — склав, тобто здійснив, повідомлення.

Вручення повідомлення про підозру, як процесуальну дію, не може вчиняти особа, яка не складала цей документ. Це слідує з ч. 2 ст. 276 КПК України, за якою до осіб, котрі не наділені правом повідомляти про підозру, але мають право повідомляти права затриманій особі — підозрюваному, віднесені лише службові особи, які згідно із законом затримали таку особу. Інші випадки роз'яснення прав підозрюваного особою, котра не здійснює повідомлення, законом не передбачені.

Крім того, лише особа яка здійснює повноваження у провадженні, допущена до матеріалів може дати оцінку достатності, обґрунтованості доказів щодо обґрунтованості підозри та нести відповідальність за наслідки своїх дій.

Зі змісту ст. ст. 42, 277 КПК України слідує, що процесуального статусу підозрюваного (крім випадку затримання) особа набуває не після складання тексту, а лише після вручення повідомлення та процесуальні дії щодо складення і вручення повідомлення про підозру може вчинити виключно одна й та сама службова особа, котра має відповідні процесуальні повноваження. Доручення вручення повідомлення судді іншому прокурору Генеральним прокурором України або його заступником є неправомірним через вищенаведене, а слідчому також через те, що згідно із ч. 4 ст. 22, абз. 1 ч. 1 ст. 277, ч. 1 ст. 278 КПК України слідчий має право вручати складене виключно ним самим і погоджене з прокурором повідомлення про підозру.

Поряд з цим, виходячи зі змісту норм п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України, п. 11 ч. 2 ст. 36 КПК України процесуальне керівництво досудовим розслідуванням стосовно професійного судді може здійснювати виключно Генеральний прокурор, його заступник, до повноважень якого як процесуального керівника належить і здійснення повідомлення про підозру. Перелік повноважень прокурора, який не є процесуальним керівником визначається нормами ч.ч. 4, 5. ст. 36, ч. 3 ст. 37, ч. 3 ст. 313 КПК України, що має виключний характер та яким не передбачено можливості здійснення повідомлення про підозру професійному судді, що у відповідності до ч. 2 ст. 19 Конституції України вказує на те, що повідомити про підозру може лише процесуальний керівник у провадженні.

Наведене разом свідчить про те, що Генеральний прокурор України, його заступник за встановленими Законом особливостями порядку притягнення до відповідальності професійного судді – спеціальним порядком, не мають самостійного (дискреційного) права на передачу повноважень по повідомленню підозри (складення й вручення) будь-яким іншим особам.

Аналогічну правову позицію висловлюють науковці - член науково-консультативних рад при ВС та ВСС, завідувач кафедри Кримінального права та кримінології Київського Національного Університету імені Т. Шевченка Андрушко П.П., к.ю.н. Ю. Сухов.

Практика застосування Генеральною прокуратурою України, судами терміну «здійснюється» в контексті положень пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, частини 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо правомірності або неправомірності доручення Генеральним прокурором України або його заступником вручення підозри професійному судді іншій особі, як зазначено, є неоднозначною.

Безпосередньо Генеральним прокурором України В. Шокінім підтримується вищенаведена правова позиція неправомірності доручення Генеральним прокурором України вручення підозри у скоєнні кримінального правопорушення щодо спеціального суб'єкта іншим особам. Так, в постанові про скасування повідомлення про підозру, постановлену Генеральним прокурором України В. Шокінім від 01.10.2015 року (арк. 2), де мали місце юридично однакові за змістом обставини, прямо визначено позицію Генеральної прокуратури України, згідно якої, доручення старшому слідчому повідомити про підозру особі зі спеціальним статусом, якій повідомити про підозру має право лише Генеральний прокурор України або його заступник – суперечить положенням ст. ст. 36, 277, 481 КПК України, оскільки слідчий не є належним суб'єктом, уповноваженим здійснювати повідомлення про підозру суб'єкту зі спеціальним обумовленими у постанові статусом, так як таке право надано ВИКЛЮЧНО Генеральному прокурору України або його заступнику.

Вже інша, протилежна правова позиція тієї ж Генеральної прокуратури України щодо застосування зазначених норм висвітлена безпосередньо у тексті повідомлення про підозру у скоєнні кримінального правопорушення, складена першим заступником Генерального прокурора України Гузирем В.П. 10.07.15 року стосовно заявника, відповідно до тексту якого, вручення письмового повідомлення першим заступником Генпрокурора Гузирем В.П. доручено слідчому ГПУ Черепанову Р.О. та підтверджена відповідями на скарги Скutelьника П.Ф. на протиправні рішення та дії першого заступника Генерального прокурора України Гузиря В.П. і слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Черепанова Р.О. від 22.09.2015 року та від 02.11.2015 року, які містили викладені вище доводи (щодо протиправності такого доручення), зокрема, листом начальника відділу Генеральної прокуратури України Мельниченка М. № 31-33983-15 від 08.10.2015 року, яким на викладені вище доводи заявника повідомлено про те, що дії ГПУ відповідають вимогам КПК України та Закону України «Про судоустрій та статус суддів» та відсутні підстави для проведення службового розслідування; листом начальника управління внутрішньої безпеки та захисту працівників прокуратури Генеральної прокуратури України Дзюби І. № 25-27900-15 від 04.12.2015 року, яким на викладені вище доводи заявника повідомлено про те, підстав для скасування повідомлення про підозру, проведення службового розслідування щодо обставин, викладених у скарзі, немає.

Старший слідчий ГПУ звернувся до місцевого суду з клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо судді господарського суду Київської області Скutelьника П.Ф., обгрунтовану зазначеним повідомленням про підозру від 10 липня 2015 року.

На зазначене клопотання Скutelьником П.Ф. подано до суду заперечення, які включали за змістом заперечення й щодо незаконності доручення вручення повідомлення про підозру слідчому, викладені вище.

Ухвалою слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 27.11.2015 року у справі _____ у вказаному кримінальному провадженні відмовлено в задоволенні клопотання старшого слідчого ГПУ про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання

під вартою щодо судді господарського суду Київської області Скутельника П.Ф. Відмову у задоволенні клопотання ГПУ вмотивовано судом першої інстанції тим, що повідомлення про підозру професійному судді було здійснено з порушенням КПК України, а саме, не Генеральним прокурором України або його заступником, як визначено п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України, а слідчим ГПУ, в зв'язку з чим, з позиції місцевого суду, Скутельник П.Ф. у встановленому законом порядку не здобув статусу підозрюваного у вказаному кримінальному провадженні.

Ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року колегією суддів у складі Головуючого судді – Дзюбіна В.В., суддів Беця О.В., Сокурєнка Д.М. апеляційну скаргу прокурора ГПУ задоволено, ухвалу слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 27.11.2015 року скасовано; постановлено нову ухвалу, якою клопотання старшого слідчого ГПУ про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо Скутельника П.Ф. задоволено. Застосовано відносно Скутельника П.Ф. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою терміном дії у межах строку досудового розслідування, тобто до 13.02.2016 року. Вказане рішення, зокрема в частині спростування висновку місцевого суду, вмотивовано тим, що з позиції суду апеляційної інстанції висновок про те, що Скутельник П.Ф. не набув у встановленому порядку статусу підозрюваного, є помилковим, оскільки з позиції суддів «повідомлення про підозру професійному судді було здійснено відповідно до вимог КПК України». Постановлене рішення судом апеляційної інстанції в частині правомочності доручення «правомочним прокурором» вручення підозри професійному судді слідчому вмотивовано судом тим, що статтею 481 КПК України передбачено, що «здійснення письмового повідомлення» означає складання тексту письмового повідомлення про підозру правомочним прокурором. *Що стосується вручення письмового повідомлення відповідній особі, то Генерального прокурора, його заступника ... не зобов'язано безпосередньо здійснювати такі дії. ... Таким чином, складання тексту повідомлення про підозру щодо осіб, вказаних у ст. 480 КПК України, здійснюється уповноваженим прокурором (Генеральним прокурором, його заступником ...)*

У справі Печерський районний суд міста Києва, в ухвалі від 10.04.2015 року (арк. 3 ухвали) за аналогічних обставин, говорячи про порядок повідомлення про підозру професійному судді, звертаючи увагу на те, що відповідно до ст. 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» вказані категорії осіб (професійний суддя та адвокат) повідомляються про підозру виключно Генеральним прокурором України та /або його заступником, дійшов висновку про те, що обвинувальний акт містить дані щодо процесуальних керівників у вказаному кримінальному провадженні, однак в ньому відсутні дані щодо Генерального прокурора та /або його заступників, яким згідно даних реєстру матеріалів досудового розслідування повідомлено про підозру суддям, що вказує на вручення повідомлення про підозру таким суддям особою не наділеною процесуальними повноваженнями. Тобто, з позиції суду, вручення повідомлення будь-якою іншою особою, відмінною від прямо визначених Законом України «Про судоустрій і статус суддів» є вручення підозри суддям особою не наділеною процесуальними повноваженнями. Відомості про скасування зазначеної ухвали в Єдиному державній реєстрі судових рішень, відсутні. Правові підстави звернення до суду з клопотанням про видачу засвідченої копії ухвали справі у заявника відсутні в силу вимог Закону, в зв'язку з чим заявник в силу Закону позбавлений можливості її отримання безпосередньо від суду, внаслідок чого у випадку виникнення у Конституційного суду України сумнівів щодо достовірності змісту відомостей даної ухвали Печерського районного суду міста Києва

останній зобов'язаний буде надати Конституційному суду України завірнену копію цієї ухвали на запит суду.

Доказами неоднозначного застосування вказаних норм в першу чергу є повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, складене першим заступником Генерального прокурора України Гузирем В.М. 10.07.2015 року стосовно заявника, листи – відповіді ГПУ на скарги заявника від 08.10.2015 р., 04.12.2015 року: ухвала Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року у справі _____ яка набрала законної сили, є остаточною, та оскарженню не підлягає, постанова про скасування повідомлення про підозру, постановлена Генеральним прокурором України В. Шокіним від _____ року у кримінальному провадженні _____

Про неоднозначність застосування вказаного положення Закону також свідчить наступне. Відповідно до відомостей, опублікованих **на офіційному сайті** прокуратури Полтавської області, 19.03.2015 року **слідчим** слідчого відділу прокуратури Полтавської області **повідомлено про підозру судді** Комсомольського міського суду у вчиненні кримінального правопорушення.

Як було зазначено, відповідно до відомостей, опублікованих **на офіційному сайті** Генеральної прокуратури України (24.12.2015 року), опубліковано інформацію про те, що М. Приндюк – судді Апеляційного суду м. Києва **слідчими** ГПУ не повідомлялось про підозру і не здійснювалась спроба її вручення в будь-який спосіб, наголошуючи на тому, що відповідно до вимог ст. 481 КПК України **письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду України, професійному судді здійснюється Генеральним прокурором України або його заступником.**

Наявність наведеного неоднозначного застосування положень вказаних норм Закону України «Про судоустрій та статус суддів» та КПК України вже призвело до грубого порушення прав та свобод Скutelьника П.Ф. як людини та гарантій як професійного судді, проголошених ч. 2 ст. 29, ч. 1 ст. 22 Конституції України, ч. 1 ст. 126 Основного Закону України, ч. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод, п. 1 ч. 4 ст. 48, ст. 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», у вигляді постановлення, прийняття з позиції заявника, низки протиправних рішень суб'єктами владних повноважень. з яких, найбільшу шкоду його правам завдано постановленим **судовим рішенням про взяття під варту** за наслідком всіх викладених вище порушень та такого роду «неоднозначного застосування» вказаних норм, що підтверджено безпосередньо наведеними вище процесуальними документами стосовно судді Скutelьника П.Ф. – повідомленням про підозру, ухвалами судів.

З позиції заявника, правомірність застосування ГПУ та судом апеляційної інстанції вказаних норм у **ззначеному широкому сенсі** – можливості складення/вручення повідомлення про підозру щодо професійного судді першим заступником Генпрокурора, можливості розривання нерозривного, згідно Закону, процесу складення/вручення повідомлення про підозру та доручення його вручення іншим особам; правомірність складення підозри стосовно професійного судді прокурором, який не є процесуальним керівником у провадженні, допущення можливості фрагментальної участі першого заступника Генпрокурора у провадженні; правомірність звернення з клопотаннями про проведення стосовно судді оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій першим заступником Генпрокурора **спростовується** крім наведеного й наступним.

Відповідно до ст. 8, ч. 2 ст. 19 Конституції України, в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

В п.п. 18, 19 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади з метою забезпечення однакового та правильного застосування судами законодавства, що встановлює гарантії незалежності судової влади». Пленум Верховного Суду України постановив дати судам такі роз'яснення: при розгляді судових справ, у тому числі справ за спорами з приводу судового захисту гарантій самостійності судів, незалежності та недоторканності суддів, слід виходити з того, що в разі невідповідності положень правового акта Конституції чи закону України належить застосовувати положення Конституції або закону України. Відповідно до статей 8 та 22 Конституції України не підлягають застосуванню судами закони та інші нормативно-правові акти, якими скасовуються конституційні права і свободи людини та громадянина, а також нові закони, які звужують зміст та обсяг встановлених Конституцією України і чинними законами прав і свобод. Суди при визначенні юридичної сили законів та інших нормативно-правових актів щодо їх діяльності повинні керуватися Конституцією України як актом прямої дії.

У п.п. 1, 2 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 року № 9 «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя» з метою правильного застосування норм Конституції при здійсненні правосуддя» надано роз'яснення, згідно яких Конституційні права та свободи людини і громадянина є безпосередньо діючими. Вони визначають цілі і зміст законів та інших нормативно-правових актів, зміст і спрямованість діяльності органів законодавчої та виконавчої влади, органів місцевого самоврядування і забезпечуються захистом правосуддя. Виходячи із зазначеного принципу та гарантування Конституцією судового захисту конституційних прав і свобод, судова діяльність має бути спрямована на захист цих прав і свобод від будь-яких посягань шляхом забезпечення своєчасного і якісного розгляду конкретних справ. При цьому слід мати на увазі, що згідно зі ст. 22 Конституції закріплені в ній права і свободи людини й громадянина не є вичерпними. Оскільки Конституція України, як зазначено в її ст. 8, має найвищу юридичну силу, а її норми є нормами прямої дії, суди при розгляді конкретних справ мають оцінювати зміст будь-якого закону чи іншого нормативно-правового акта з точки зору його відповідності Конституції і в усіх необхідних випадках застосовувати Конституцію як акт прямої дії. Судові рішення мають ґрунтуватись на Конституції, а також на чинному законодавстві, яке не суперечить їй. Якщо зі змісту конституційної норми випливає необхідність додаткової регламентації її положень законом, суд при розгляді справи повинен застосувати тільки той закон, який ґрунтується на Конституції і не суперечить їй.

Широке застосування зазначених положень законів порушує в першу чергу принцип верховенства права, справедливості, гарантії незалежності та недоторканності суддів – як конституційний принцип організації та функціонування судів та професійної діяльності суддів.

Таким чином, існування неоднозначного застосування Генеральною прокуратурою України, судами положень норм ч.ч. 3, 5 ст. 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», п. 3 ч. 1 ст. 481 КПК України – гарантій незалежності, недоторканності судді при вирішенні питання волі людини,

де викладені «широкі тлумачення» і спосіб застосування ГПУ та судами вказаних норм, на переконання заявника, порушують принципи верховенства права, законності, справедливості, гарантії, надані професійному судді ч. 1 ст. 126 Конституції України, п. 1 ч. 4 ст. 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

- в наслідок застосування державою в особі Генеральної прокуратури України та судами до заявника – Скутельника П.Ф. таких норм, що мають неоднозначне застосування в їх такому «найширшому тлумаченні» суб'єктом застосування – органом державної влади та державним органом» – призвело до порушення конституційних прав заявника як людини (визначених гарантіями ч. 2 ст. 29, ч. 1 ст. 22 Конституції України), порушення права людини, гарантованого ч. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини, і як професійного судді (ст. 8, ч. 1 ст. 126 Конституції України, ст. ст. 48, 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»).

Такого роду тлумачення органами державної влади зазначених норм Законів в процесі притягнення до відповідальності професійного судді, зокрема при вирішенні питання обмеження волі людини порушує право людини, гарантоване ч. 2 ст. 29 Конституції України, згідно якого ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом. Згідно з положенням ст. 22 Конституції України конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані, в тому числі й дискреційним тлумаченням Закону. Водночас такого роду тлумачення в спосіб, який порушує ч. 2 ст. 19 Конституції України, згідно якої органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, - нівелює гарантії, проголошені ч. 1 ст. 126 Основного Закону України - гарантії незалежності і недоторканності суддів, позбавивши в реальному житті гарантій процесуального керівництва у кримінальному провадженні стосовно судді лише Генеральним прокурором України або його заступником; складання й повідомлення про підозру – лише Генеральним прокурором України або його заступником, що з позиції заявника не узгоджується зі складовими принципами верховенства права.

Гарантія незалежності професійного судді, встановлена п. 1 ч. 4 ст. 48 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» згідно якої, незалежність судді забезпечується особливим порядком притягнення його до відповідальності, який в свою чергу, передбачає окрему гарантію згідно якої «письмове повідомлення про підозру здійснюється: професійному судді – лише Генеральним прокурором України або його заступником», - з якої, з урахуванням наведеного слідує, що процесуальне керівництво у провадженні щодо професійного судді здійснюється лише Генеральним прокурором або його заступником. Останнє продиктовано особливим статусом професійного судді, включаючи гарантії його незалежності.

Тобто, вчинення процесуальних дій, в першу чергу процесуальне керівництво виключно конкретно визначеними Законом посадовими особами є гарантією незалежності судді, що зумовлена характером правовідносин та рівнем кваліфікації уповноважених на такі дії осіб, які мають найвищі професійні навички, ступень кваліфікації, що є гарантією забезпечення незалежності професійних суддів, запорукою неупередженості провадження, досягнення усієї переконаності в тому, що права учасників дотримуються, в той час як зменшення таких гарантій є неприпустимим.

В зв'язку з наведеним потребує офіційного тлумачення *положенням частини 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України*, в розрізі питання: «чи має право Генеральний прокурор України чи його заступник доручити здійснення повноваження по врученню повідомлення про підозру судді Конституційного суду України, професійному судді іншим особам?».

III. Необхідність в офіційному тлумаченні положень частини 1 статті 278 Кримінального процесуального кодексу України в контексті положень частини 3 цієї ж статті та статті 113 Кримінального процесуального кодексу України стосовно професійного судді, викликана наступним:

Частинами 1, 3 ст. 278 КПК України встановлено: «Письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором, а у випадку неможливості такого вручення - у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень. У разі якщо особі не вручено повідомлення про підозру після двадцяти чотирьох годин з моменту затримання, така особа підлягає негайному звільненню.».

Так, відповідно до ст. 278 КПК України, письмове повідомлення про підозру вручається в день його складення слідчим або прокурором (оскільки після слова «складення» немає коми, воно має читатися як складення самим слідчим або прокурором, пов'язаними словами з «складення слідчим або прокурором», а не «вручення слідчим або прокурором»), а у випадку неможливості такого вручення — у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень. Повідомлення про підозру має бути вручене особисто або (у випадку неможливості такого вручення — у спосіб, передбачений КПК України для вручення повідомлень) відправлене для вручення в порядку, визначеному ст. 135 КПК України, виключно в день його складення.

Якщо у цей строк воно не вручене або не відправлене для вручення, повідомлення про підозру втрачає чинність і прокурор втрачає право на його вручення.

Законом визначений конкретний строк для чинності повноважень на вчинення процесуальної дії.

Сплив такого строку припиняє відповідні повноваження, а тому втрачає чинність процесуальне рішення у вигляді письмового повідомлення про підозру, що визначено КПК України.

Зокрема, згідно з ст. 113 КПК України, процесуальні строки — це встановлені законом або відповідно до нього прокурором, слідчим суддею або судом проміжки часу, у межах яких учасники кримінального провадження зобов'язані (мають право) приймати процесуальні рішення чи вчиняти процесуальні дії. Будь-яка процесуальна дія або сукупність дій під час кримінального провадження мають бути виконані без невиправданої затримки і в будь-якому разі не пізніше граничного строку, визначеного відповідним положенням цього Кодексу. Цього вимагає також ст. 116 КПК України, в якій указується, що процесуальні дії мають виконуватися у встановлені цим кодексом строки. Тому вручення особі повідомлення про підозру наступного дня після дня його складення є недійсною процесуальною дією, виконаною (вчиненою) поза граничним строком, а отже, за відсутності права на її вчинення.

Такий висновок підтверджено ч.ч. 1, 2 та 3 ст. 278 КПК України, за якими, письмове повідомлення про підозру вручається в день його складання; в разі невручення затриманій особі повідомлення про підозру протягом 24 год., вона підлягає негайному звільненню, а отже, перестає бути підозрюваною, оскільки відсутні умови, визначені ч.1 ст. 42 КПК України.

Зазначене підтверджується й нормою ч. 8 ст. 223 КПК України, яка встановлює, що слідчі (розшукові) дії не можуть проводитися після закінчення строків досудового розслідування, крім їх проведення за дорученням суду у випадках, передбачених ч. 3 ст. 333 цього Кодексу. Будь-які слідчі (розшукові) або негласні слідчі (розшукові) дії, проведені з порушенням цього правила, є недійсними, а встановлені внаслідок них докази — недопустимими. Своєчасне невручення повідомлення про підозру особі (згідно із ч. 3 ст. 115 КПК України) чи ненаправлення його належним чином для вручення (до закінчення роботи поштових відділень у день складення повідомлення про підозру згідно зі ст. 116 КПК України) має своїм наслідком втрату чинності таким повідомленням. Як наслідок, подаальше

вручення особі такого повідомлення є незаконною процесуальною дією, яка вважається недійсною, що відповідно до ст.ст. 7, 17 КПК України не породжує жодних правових наслідків для особи.

Аналогічну правову позицію висловлюють науковці - член науково-консультативних рад при ВС та ВСС, завідувач кафедри Кримінального права та кримінології Київського Національного Університету імені Т. Шевченка Андрушко П.П., к.ю.н. Ю. Сухов.

Практика застосування Генеральною прокуратурою, судами положень ч. 1 ст. 278 КПК України в контексті положень норм ч. 3 ст. 278, ст. 113 Кримінального процесуального кодексу України щодо законності та дійсності процесуальної дії вручення повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення особі з порушенням строків, встановлених КПК України, правових наслідків такого вручення, є неоднозначною.

Так, повідомлення про підозру стосовно заявника було складено 10 липня 2015 року; відповідно до супровідних листів слідчого Черепанова Р.О. від 13.07.2015 року за № 04/7/1-33983-680-15 та за № 04/7/1-33983-681-15 щодо направлення повідомлення про підозру (які не вручались Скутельнику П.Ф.), - повідомлення про підозру Скутельнику П.Ф., було складено 10 липня 2015 року та направлено з простроченням встановленого Законом (ч. 1 ст. 278 КПК України) строку – 13.07.2015 року – на четвертий день. Проте дане повідомлення про підозру поштою не було отримано.

07 жовтня 2015 року, слідчим ГПУ Приваловим О.В. заявнику було вручено копію повідомлення про підозру від 10 липня 2015 року. Пам'ятка про процесуальні права та обов'язки, яка згідно ч. 8 ст. 42 КПК України підлягає врученню одночасно з повідомленням особою, яка здійснює таке повідомлення, не вручалась.

З позиції заявника, вручення 07.10.2015 року копії повідомлення про підозру від 10.07.2015 року не може вважатись належним повідомленням про підозру, оскільки повідомлення складено та вручено особами, котрі не мали на це повноважень, а сама підозра станом на 07.10.15 року в силу норм КПК України - є недійсною, як в силу лише її направлення на четвертий день після складення, так і вручення її копії (вперше) майже через три місяці.

Як вбачається з позиції ГПУ, норма ч. 1 ст. 278 КПК України не стосується професійного судді. Відповідно до супровідних листів слідчого ГПУ від 13.07.2015 року за № 04/7/1-33983-680-15 та за № 04/7/1-33983-681-15 лише на четвертий день було направлено повідомлення та незважаючи на вручення копії повідомлення іншим слідчим в жовтні місяці 2015 року, подальші дії ГПУ – звернення до суду з клопотанням про взяття рід варту, ГПУ вважає таке повідомлення дійсним, чинним. Дана правова позиція ГПУ підтверджується й відповідями на скарги Скутельника П.Ф. на протиправні рішення та дії першого заступника Генерального прокурора України Гузиря В.П. і слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Черепанова Р.О. від 22.09.2015 року та від 02.11.2015 року, в яких були викладені наведені доводи щодо недійсності такої підозри, - листом начальника відділу Генеральної прокуратури України Мельниченка М. № 31-33983-15 від 08.10.2015 року, яким на викладені вище доводи заявника (якими мотивована скарга) повідомлено про те, що дії ГПУ відповідають вимогам КПК України та Закону України «Про судоустрій та статус суддів» та відсутні підстави для проведення службового розслідування; листом начальника управління внутрішньої безпеки та захисту працівників прокуратури Генеральної прокуратури України Дзюби І. № 25-27900-15 від 04.12.2015 року, - яким на викладені вище доводи заявника повідомлено про те, що підстав для скасування повідомлення про підозру, проведення службового розслідування щодо обставин, викладених у скарзі, немає.

Зазначені листи-відповіді ГПУ на скарги заявника безпосередньо пов'язані із правозастосуванням положень норм ст.ст. 480, 481, 278, 113 КПК України, ст. 49 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» у сенсі цього Звернення та інших пов'язаних з їх застосування положень Законів, оскільки є безпосереднім результатом оскарження поведінки посадових осіб ГПУ з приводу застосування ними зазначених норм та є доказом неоднозначного застосування норм посадовими особами вказаного органу.

Як зазначалось, старший слідчий ГПУ звернувся до місцевого суду з клопотанням про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо судді господарського суду Київської області Скutelьника П.Ф.

На зазначене клопотання Скutelьником П.Ф. подано до суду заперечення, які включали за змістом заперечення й щодо повідомлення про підозру від 10.07.2015 року в зв'язку із порушенням строків, встановлених КПК України його вручення та направлення.

Ухвалою слідчого судді Печерського районного суду м. Києва від 27.11.2015 року у справі _____ у вказаному кримінальному провадженні відмовлено в задоволенні клопотання старшого слідчого ГПУ про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо судді Скutelьника П.Ф. з наведених вище підстав. Судом не було визнано недійсним повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення від 10.07.2015 року з підстав порушення строків вчинення процесуальної дії та було встановлено, що повідомлення про підозру було вручено заявнику.

Ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року _____ апеляційну скаргу прокурора ГПУ задоволено; постановлено нову ухвалу, якою клопотання старшого слідчого ГПУ про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо Скutelьника П.Ф. задоволено. Застосовано відносно Скutelьника П.Ф. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою терміном дії у межах строку досудового розслідування, тобто до 13.02.2016 року. Вказане рішення, зокрема в частині спростування висновку місцевого суду, вмотивовано тим, що з позиції суду апеляційної інстанції суду висновок про те, що Скutelьник П.Ф. не набув у встановленому порядку статусу підозрюваного, є помилковим, оскільки з позиції суддів **«повідомлення про підозру професійному судді було здійснено відповідно до вимог КПК України»**, а отже, судом, як видно з постановленого рішення, норми ч.ч. 1, 3 ст. 278 КПК України застосовано у спосіб, як вбачається, згідно якого, пропущення встановленого строку органом досудового слідства для вчинення процесуальної дії – вручення підозри не тягнуть правового наслідку недійсності такої дії відносно професійного судді.

Безпосередньо **Генеральним прокурором України В. Шокінім** підтримується **відмінна правова позиція - правомірності вручення підозри в день її складення категорії осіб зі спеціальним статусом, якій повідомити про підозру має право лише Генеральний прокурор України або його заступник, де в постанові про скасування повідомлення про підозру, постановлену Генеральним прокурором України В. Шокінім від 01.10.2015 року у кримінальному провадженні _____** (арк. 1), де мали місце юридично однакові за змістом обставини, прямо визначено позицію Генеральної прокуратури України, в якій факт складання та вручення повідомлення про підозру прописані в якості істотної обставини вчиненої процесуальної дії, здійснену **в один день**: «Заступником Генерального прокурора України Гузирем В.П. 02.0.2015 виснено повідомлення про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ..., **яку цього ж дня** за доручення оголошено» та такі дії в контексті дотримання процесуальних строків оцінені як правомірні.

Доказами неоднозначного застосування вказаної норми в першу чергу є повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення складене першим заступником Генерального прокурора України Гузирем В.М. 10.07.2015 року стосовно заявника та

супровідні листи слідчого про їх направлення заявнику, докази направлення заявнику; листи – відповіді ГПУ на скарги заявника від 08.10.2015 р., 04.12.2015 року; ухвала Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року у справі яка є остаточною, набрала законної сили та оскарженню не підлягає, постановою про скасування повідомлення про підозру, постановлена Генеральним прокурором України В. Шокінім від 01.10.2015 року у кримінальному провадженні

Правові підстави звернення до Генеральної прокуратури України з клопотанням про видачу засвідченої копії постанови про скасування повідомлення про підозру, постановленою Генеральним прокурором України В. Шокінім від 01.10.2015 року у кримінальному провадженні у заявника відсутні в силу вимог Закону, в зв'язку з чим заявник в силу Закону позбавлений можливості її отримання безпосередньо від Генпрокуратури, внаслідок чого у випадку виникнення у Конституційного суду України сумнівів щодо достовірності змісту відомостей даної постанови Генеральна прокуратура України зобов'язана буде надати суду завірену копію останньої на запит суду.

Правовим наслідком повідомлення особі про підозру про вчинення кримінального правопорушення є обрання запобіжних заходів щодо підозрюваного (ч. 2 ст. 177 КПК України), найсуворішим з яких є тримання під вартою, який передбачає суворе обмеження волі людини, де людина фактично позбавляється можливості реалізовувати низку своїх прав – її статус суттєво змінюється.

Як зазначено, ч. 1 ст. 29 Конституції України гарантовано, що ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

Згідно із ч. 1 ст. 64 Конституції України, конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України.

Згідно ч. 2 ст. 22 Основного Закону України, конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані.

Відповідно, судовий розгляд повинен бути організований таким чином, щоб забезпечити людині чітке дотримання норм Закону, унеможливити допущення помилок.

В зв'язку з викладеним потребує офіційного тлумачення *положення частини 1 статті 278 Кримінального процесуального кодексу України в контексті положень частини 3 статті 278, статті 113 Кримінального процесуального кодексу України* розтлумачивши вказане положення в розрізі питання: чи втрачає чинність повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення стосовно професійного судді, якщо вона не вручена у порядку та строки, встановлені *частиною 1 статті 278 Кримінального процесуального кодексу України*.

Неоднозначність застосування судами, Генеральною прокуратурою України під час виконання ними своїх обов'язків положень частин 3, 5 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, частини 1 статті 278 Кримінального процесуального кодексу України в контексті положень ч. 3 статті 278, 113 Кримінального процесуального кодексу України стосовно професійного судді приводить до необмеженої дискреції суду, прокуратури щодо вирішення питань суб'єкта повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення професійному судді та чинності самого повідомлення про вчинення кримінального правопорушення поза строками вчинення процесуальних дій, визначених КПК України стосовно професійного судді. З іншого боку така неоднозначність надає можливість зловживати органам державної влади, посадовим особам виконуючи свої обов'язки.

В зв'язку з викладеним, зазначені норми вимагають офіційного тлумачення як з метою захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина – Скутельника П.Ф., так і захисту наданих йому конституційних гарантій незалежності та недоторканності судді – як частина статусу судді та забезпечення їх подальшої реалізації.

Щодо викладеного неоднозначного застосування норм вбачається важливим висновок Європейського суду з прав людини у Рішенні у справі "Свято-Михайлівська Парафія проти України", заява №77703/01, від 14.06.07, §128, де Суд наголошує, що в національному праві має бути засіб юридичного захисту від свавільних втручань органів державної влади в права, гарантовані Конвенцією. Закон має чітко визначати межі повноважень компетентних органів та чітко визначати спосіб їх здійснення, ... щоб гарантувати особі адекватний захист від свавільного втручання.

В Постанові Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади» Верховний суд України наголошує на тому, що останнім часом факти тиску на суддів і втручання в діяльність судів набули системного та відвертого характеру, зокрема при розгляді судами справ, формуванні суддівського корпусу, призначенні суддів на адміністративні посади, вирішенні питань про відповідальність суддів. Грубо порушується визначений законом порядок притягнення суддів до відповідальності в частині встановлення її підстав, строків притягнення до неї, забезпечення суддям, стосовно яких вирішується питання про відповідальність, можливості вжити передбачених законом заходів щодо свого захисту. Таким чином, реалізація зазначених правових гарантій здійснення правосуддя є необхідною передумовою належного виконання судом своїх конституційних функцій із забезпечення дії принципу верховенства права, захисту прав і свобод людини та громадянина, утвердження і забезпечення яких є головним обов'язком держави (статті 3, 8, 55 Конституції України). ... Вказані негативні явища набули значного поширення і становлять загрозу утвердженню в державі принципу верховенства права, здійсненню правосуддя на засадах, визначених Конституцією та законами України. Держава зобов'язана гарантувати, забезпечувати та оберігати незалежність судової влади. Її зміцненню має сприяти правильне застосування закону самими суддями (абз. абз. 6, 7 мотивувальної частини Постанови). Так, у п. 7 Постанові Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8. Суд постановив надати роз'яснення, що суди повинні враховувати, що тільки права, свободи та законні інтереси учасників правовідносин, які виникають із визначених законом підстав та інших юридичних фактів, підлягають судовому захисту в передбачений законом та/або договором спосіб.

У Доповіді Томаса Хаммарберга, Комісара з прав людини Ради Європи, за результатами його візиту в Україну (19-26 листопада 2011 року), CommDH(2012)10, 23 лютого 2012 року, на якій наголошено під час розгляду Європейським судом з прав людини справи «Олександр Волков проти України», Заява № 21722/11» (пункт «С» розд. III «Документи Ради Європи», п. 80), «відповідні положення доповіді зазначають таке: «I. Питання, які стосуються незалежності та неупередженості суддів «Незалежність судової системи, що також передбачає незалежність кожного окремого судді, повинна бути захищена як на законодавчому, так і на практичному рівні. Комісар із занепокоєнням відзначив, що, на переконання української громадськості, судді не захищені від зовнішнього тиску, в тому числі й політичного. Для усунення тих чинників, які роблять суддів вразливими і послаблюють їхню незалежність, необхідні рішучі дії в кількох напрямках. Влада повинна уважно розглядати будь-які заяви про випадки неприпустимого політичного або іншого втручання в роботу судових органів і забезпечити ефективні засоби правового захисту. Комісар закликає українську владу повною мірою виконувати рекомендації Венеціанської комісії щодо необхідності впорядкувати та уточнити процедури і критерії, пов'язані з

призначенням і звільненням суддів, а також застосуванням дисциплінарних заходів. Важливо встановити відповідні гарантії для забезпечення справедливості й виключення ризику політизації під час застосування дисциплінарних процедур».

У зверненні Ради Суддів України від 21 червня 2013 року N 27 «Щодо незалежності суддів від незаконного втручання з боку правоохоронних органів» Радою суддів України висловлено занепокоєння ситуацією, яка склалась у сфері дотримання конституційних гарантій самостійності судів, незалежності та недоторканності суддів. Відзначено, що останнім часом набули системного та відвертого характеру випадки тиску на суддів, у тому числі з боку окремих працівників правоохоронних органів, і їх втручання в діяльність судів при розгляді справ та вирішенні питань про притягнення до кримінальної відповідальності суддів за здійснення ними правосуддя, в зв'язку з чим Радою Суддів наголошено на тому, що

відповідно до п. п. 1 та 2 Основних принципів незалежності судових органів, схвалених резолюціями NN 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29.11 та 13.12.85, незалежність судових органів гарантується державою та закріплюється в конституції або законах країни. Усі державні та інші установи зобов'язані шанувати незалежність судових органів та дотримуватися її. Судові органи вирішують передані їм справи безсторонньо, на основі фактів та відповідно до закону, без будь-яких обмежень, неправомірного впливу, спонукань, тиску, погроз або прямого чи непрямого втручання з будь-якого боку і хоч би з яких причин.

Щодо останнього, в якості відомостей що можуть мати значення для розгляду клопотання та в якості обґрунтування об'єктивної необхідності забезпечення гарантій незалежності та недоторканності суддів на практиці, в тому числі й через офіційне тлумачення положень визначених вище законів України хочу звернути увагу на те, що дії Генеральної прокуратури України в межах кримінального провадження стосовно заявника весь час супроводжуються грубими порушеннями Закону, де мало місце й грубе порушення принципів самостійності та незалежності суддів відносно заявника.

Так, п. 9 Розділу 1 Додатку до Рекомендації CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: «Незалежність, ефективність та обов'язки», ухваленої Комітетом Міністрів Ради Європи 17.11.2010 року встановлено, ніхто не має права вилучати справу в судді без поважних причин. Рішення про це повинен приймати орган судової влади на основі об'єктивних, попередньо встановлених критеріїв та за прозорою процедурою.

18.05.2015 року мало місце протиправне втручання у здійснення правосуддя шляхом безпідставного, протиправного (без наявності судового рішення на те, що є обов'язковим) вилучення слідчим ГПУ оригіналів матеріалів судової справи в 39 томах та додатків у 4-х томах, яка перебувала у провадженні судді Скутельника П.Ф. і провадженням не була завершена, в супереч вимогам п.п. 2.5.12, п. 2.5, ст. 2 Інструкції з діловодства в господарських судах, затвердженої наказом ДСА України від 20.02.2013 року за № 28 – ГПУ вилучено справи та не було залишено в господарському суді в якості заміни незаконно вилученого оригіналу всіх матеріалів судової справи належно засвідченими копіями (жетоном) справи та без отримання резолюції голови суду на вилучення справи, й навіть без звернення за такою резолюцією.

Згідно із п. 4 Постанови Пленуму Верховного суду України «Про незалежність судової влади» від 13.06.2007 року за № 8, порушенням принципів самостійності судів та незалежності суддів слід визнавати, зокрема, витребування від судді пояснень з питань, які підлягають чи були предметом обговорення у нарадчій кімнаті або спроби розкриття таємниці постановлення рішення в інший спосіб, витребування чи вилучення судових справ, розгляд яких не завершено, а також отримання матеріалів судових справ (копій

документів, які містяться у справі, виписок з неї тощо) з порушенням встановленого законом порядку (неповноважним суб'єктом, без належного документального оформлення тощо).

Факт порушення вказаною поведінкою слідчого ГПУ встановлених принципів самостійності судів було визнано Печерським районним судом м. Києва у справі ухвалою від 27.10.2015 року. В той же час за результатом неодноразового оскарження зазначеної неправомірної поведінки слідчого ГПУ до керівництва ГПУ - ГПУ жодних порушень не виявлено, як і жодних підстав для реагування, що підтверджено скаргами та відповідями на них.

Зазначене в цілому, з позиції заявника є свідченням не лише порушення його прав, а відсутності реального забезпечення гарантій незалежності суддів на необхідності якого наголошено Конституційним Судом України, зокрема у Рішенні від 1 грудня 2004 року N19-рп/2004 Справа N 1-1/ 2004 (абз. 7 п.п. 4.1. мотивувальної частини), відсутності дотримання гарантій незалежності з боку інших органів, на необхідності якого наголошено Конгресом ООН з профілактики злочинності і поводження з правопорушниками у Основних принципах незалежності судових органів, схвалених резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї 29 листопада та 13 грудня 1985 року, що фактично призвело до грубого обмеження можливостей заявника по реалізації права на судовий захист.

У Доповіді Томаса Хаммарберга, Комісара з прав людини Ради Європи, за результатами його візиту в Україну (19-26 листопада 2011 року), КомДН(2012)10, 23 лютого 2012 року, на якій наголошено під час розгляду Європейським судом з прав людини справи «Олександр Волков проти України», Заява № 21722/11» (пункт «С» розд. III «Документи Ради Європи», п. 80), у «висновках та рекомендаціях» (п. 47) підкреслено, що «Українська влада повинна розглядати і належним чином реагувати на будь-які заяви про втручання в роботу судових органів».

У п. п. 1, 3, 31 Висновку № 12 (2009) Консультативної Ради Європейських судів (КРЕС) та Висновку № № 4 (2009) Консультативної Ради Європейських прокурорів (КРЕП) до уваги комітету міністрів Ради Європи «Щодо взаємовідносин між суддями та прокурорами у демократичному суспільстві» від 08.12.2009 року підкреслено, що прокурори та судді забезпечують на всіх стадіях провадження гарантію прав та свобод людини. Належне виконання різних, але взаємодоповнюючих функцій суддями та прокурорами є необхідною гарантією справедливого, неупередженого та ефективного відправлення правосуддя. Розпорядження прокурорам повинні надаватися в письмовій формі, відповідати закону.

У п. п. 33, 34, 66 зазначеного Висновку наголошено на тому, що взаємодоповнюючий характер функцій суддів і прокурорів означає, що вони усвідомлюють, що неупереджене правосуддя вимагає рівності обвинувачення і захисту та що прокурори завжди повинні діяти чесно, об'єктивно і неупереджено. Судді і прокурори повинні завжди поважати недоторканість підозрюваних, обвинувачених і потерпілих, а також їх право на захист (Декларація, пункти 2 і 6). Незалежність судді та прокурора є невід'ємною від принципу верховенства права. Судді, а також прокурори діють у спільних інтересах, в ім'я суспільства та його громадян, які хочуть, щоб їх права і свободи були гарантовані у всіх аспектах. Вони виникають у сферах, у яких найбільш чутливі права людини (свобода особи, недоторканість приватного життя, захист майна і т.д.) заслужовують найбільшого захисту. Прокурори повинні забезпечувати, щоб збір доказів і переслідування ініціювалися і проводилися відповідно до закону. При цьому вони повинні дотримуватися принципів, викладених в Конвенції та інших міжнародно-правових документах, зокрема, дотримуватися презумпції невинуватості, права на захист і справедливий суд. Судді повинні стежити за тим, щоб ці

принципи дотримувалися в ході проваджень. Відповідно до принципу верховенства права в демократичному суспільстві, всі ці повноваження прокурорів, а також процедури здійснення цих компетенцій, мають бути чітко встановлені законом.

У статті 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 року проголошено, що кожен, чії права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження.

Європейською Хартією про закон «Про статус суддів» від 10.07.1998 року у п. 1.4. визначено, що Закон надає кожному судді, який вважає, що його права по Закону або у більш широкому розумінні його незалежність або незалежність юридичної процедури так чи інакше перебуває під загрозою або не беруться до уваги, надає можливість звернутись до такого незалежного органу, який володіє ефективними засобами правового впливу або здатен запропонувати такий засіб.

Використавши інші механізми правового захисту, на переконання заявника, Конституційний Суд України, виходячи з його повноважень, є органом обумовленим п. 1.4. Європейської Хартії про закон «Про статус суддів».

У п. 32 Рекомендацій CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: «Незалежність, ефективність та обов'язки», ухвалених Комітетом Міністрів Ради Європи 17 листопада 2010 р. визначено, що органи влади, які відповідають за організацію та функціонування судової системи, зобов'язані забезпечувати суддям умови, що дають їм змогу виконувати свою місію та досягати ефективності, захищаючи й поважаючи незалежність і неупередженість суддів.

Завданням Конституційного Суду України є гарантування верховенства Конституції України як Основного Закону держави на всій території України через надані йому механізми, включаючи надання офіційного тлумачення положень Конституції України та законів, надання висновків щодо конституційності законів та інших визначених правових актів. Організація та функціонування судової системи держави становить невід'ємну та важливу частину конституційного ладу держави. Через реалізацію наданих Конституційному Суду України повноважень відбувається забезпечення верховенства Конституції України у тому числі в сфері організації та функціонування судової системи в Україні, відповідальним за що є Конституційний Суд України.

З огляду на викладене, має місце неоднозначне застосування положень Законів наведених у даному зверненні Генеральною прокуратурою України, судами, що вже призвело до порушення конституційних прав і свобод заявника, які потребують захисту та реалізації; тлумачення, яке здійснюється ГПУ, частиною з судів, є такими, що протирічать принципу верховенства права, зазначеним гарантіям незалежності та недоторканності суду, конституційним правам людини, в зв'язку з чим, зазначені положення потребують офіційного тлумачення, а заявник – захисту прав.

На підставі викладеного та керуючись ст. 147 Конституції України, абзацом 2 частини 1 ст. 150 Конституції України, ст. ст. 55, 19, 22, 126 Конституції України, ст. 2, п. 4 ч. 1 ст. 13. ст. ст. 42, 43, 94 Закону України «Про Конституції Суд України», Європейською Хартією про закон «Про статус суддів» від 10.07.1998 року,

з метою захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, гарантій професійного судді та забезпечення їх реалізації,

ПРОШУ:

1. Надати офіційне тлумачення положенням частини 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, розтлумачивши вказані положення в аспекті такого питання «Чи наділено зазначеними нормами Законів, не лише Генерального прокурора України та його заступника, а й, «першого заступника Генерального прокурора України», повноваженнями, передбаченими частиною 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та пунктом 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, а саме здійснювати письмове повідомлення про підозру судді Конституційного Суду, професійному судді».
2. Надати офіційне тлумачення положенню частини 5 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», розтлумачивши вказане положення в аспекті такого питання «Чи наділено зазначеною нормою Закону «першого заступника Генерального прокурора України» повноваженнями, передбаченими частиною 5 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», а саме звертатись з клопотанням про проведення стосовно судді оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій до суду в порядку, передбаченому частиною 5 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».
3. Надати офіційне тлумачення положенням частини 3 статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пункту 3 частини 1 статті 481 Кримінального процесуального кодексу України, в аспекті такого питання: «чи має право Генеральний прокурор України чи його заступник доручити здійснення повноваження по врученню повідомлення про підозру судді Конституційного суду України, професійному судді іншим особам».
4. Надати офіційне тлумачення положенню частини 1 статті 278 Кримінального процесуального кодексу України в контексті положень частини 3 статті 278, статті 113 Кримінального процесуального кодексу України, розтлумачивши вказане положення в аспекті такого питання: «Чи втрачає чинність повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення стосовно професійного судді, якщо вона не вручена у порядку та строки, встановлені частиною 1 статті 278 Кримінального процесуального кодексу України.

Конституційне звернення й додатки подаються в 3-х примірниках.

Додаток:

1. Конституція України (витяг);
2. Кримінальний процесуальний кодекс України (витяг);
3. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (витяг);
4. Закону України «Про Конституційний Суд України» (Витяг);
5. Закон України «Про судоустрій» від 07.02.2002 р. (втратив чинність) (витяг);
6. Закону України «Про прокуратуру» (витяг);
7. Інструкція з діловодства в господарських судах, затвердженої наказом ДСА України від 20.02.2013 року за № 28, погоджена Листом Вищого господарського суду України від 19.02.2013 року за № 01-17/315/384/13 (витяг);
8. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої

- статті 126 Конституції України та частини другої статті 13 Закону України "Про статус суддів" (справа про незалежність суддів як складову їхнього статусу) від 1 грудня 2004 року N 19-рп/2004 Справа N 1-1/ 2004 Конституційний Суд України;
9. Висновок Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України щодо питання про початок кримінального провадження стосовно суддів, яке пов'язане зі здійсненням ними судочинства від 01.07.2013 року (витяг);
 10. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади»;
 11. Основні принципи незалежності судових органів, прийняті Конгресом Організації Об'єднаних Націй з профілактики злочинності і поводження з правопорушниками, схвалені резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї 29 листопада та 13 грудня 1985 року (витяг);
 12. Рішення Європейського суду з прав людини у справі "Свято-Михайлівська Парафія проти України", заява №77703/01, від 14.06.07 (витяг);
 13. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Аманн проти Швейцарії» (Case of Amann v. Switzerland), заява № 27798/95, від 16.02.2000 року (витяг);
 14. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ротару проти Румунії» (Case of Rotari v. Romania), заява № 28341/95, від 04.05.2000 року (витяг);
 15. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Олександр Волков проти України» (Заява № 21722/11) від 09.01.2013 року (витяг);
 16. Рішення Конституційного суду України від 3 жовтня 1997 року № 4-зп у справі за конституційним зверненням Барабаша Олександра Леонідовича щодо офіційного тлумачення частини п'ятої статті 94 та статті 160 Конституції України (справа про набуття чинності Конституцією України) (витяг);
 17. Рішення Конституційного суду України від 29 серпня 2012 року № 16-рп/2012 у справі за конституційними поданнями 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 18, статті 171-¹, частини першої статті 180 Кодексу адміністративного судочинства України, 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 18, частин другої, третьої, п'ятої статті 171-¹, частин другої, шостої статті 183-¹ Кодексу адміністративного судочинства України та 54 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 89 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“, частини четвертої статті 18, статті 171-¹ Кодексу адміністративного судочинства України (справа про підсудність окремих категорій адміністративних справ) (витяг);
 18. Рішення Конституційного суду України від 11 жовтня 2005 року №8-рп/2005 України у справі за конституційними поданнями Верховного Суду України та 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень абзаців третього, четвертого пункту 13 розділу XV "Прикінцеві положення" Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та офіційного тлумачення положення частини третьої статті 11 Закону України "Про статус суддів" (справа про рівень пенсії і щомісячного довічного грошового утримання) (витяг);
 19. Конвенція про захист прав і основоположних свобод від 04.11.1950 р. (витяг);
 20. Науково-практична стаття. К.ю.н. Ю. Сухов, член науково-консультативних рад при ВС та ВСС, завідувач кафедри Кримінального права та кримінології КНУ ім. Т. Шевченка, к.ю.н. ІІ. Андрушко Підозра в процесі. Які вимоги висуває КПК до здійснення кримінального провадження стосовно професійного судді. (Періодичне видання правової спрямованості - газета «Закон і Бізнес» N 22 (1216). 30 травня - 5 червня 2015 року; [електронний ресурс: http://zib.com.ua/ua/116618-yaki_vimogi_visuvae_kpk_do_zdiysnennya_kriminalnogo_provadzh.html]);

21. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 року N 9 «Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя з метою правильного застосування норм Конституції при здійсненні правосуддя» (витяг);
22. Звернення Ради Суддів України від 21 червня 2013 року N 27 «Щодо незалежності суддів від незаконного втручання з боку правоохоронних органів»;
23. Додаток до Рекомендації CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, ухваленої Комітетом Міністрів Ради Європи 17.11.2010 року (витяг);
24. Висновок № 12 (2009) Консультативної Ради Європейських судів (КРЕС) та Висновок № № 4 (2009) Консультативної Ради Європейських прокурорів (КРЕП) до уваги комітету міністрів Ради Європи «Щодо взаємовідносин між судьями та прокурорами у демократичному суспільстві» від 08.12.2009 року (витяг);
25. Європейська Хартія про закон «Про статус суддів» від 10.07.1998 року (витяг);
26. Копія повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення стосовно професійного судді – громадянина Скутельника П.Ф. від 10.07.2015 року, направлене Скутельнику П.Ф. 13.07.2015 року;
27. Копія супровідного листа слідчого Черепанова Р.О. від 13.07.2015 року за № 04/7/1-33983-680-15 щодо направлення повідомлення про підозру;
28. Копія супровідного листа слідчого Черепанова Р.О. від 13.07.2015 року за № 04/7/1-33983-681-15 щодо направлення повідомлення про підозру;
29. Копія повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення стосовно професійного судді – громадянина Скутельника П.Ф. від 10.07.2015 року, вручена Скутельнику П.Ф. 07.10.2015 року;
30. Копія постанови про скасування повідомлення про підозру, постановлену Генеральним прокурором України В. Шокіним від 01.10.2015 року у кримінальному провадженні
31. Копія Скарги Скутельника П.Ф. на протиправні рішення та дії першого заступника Генерального прокурора України Гузиря В.П. і слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Черепанова Р.О. від 22.09.2015 року;
32. Копія Листа начальника відділу Генеральної прокуратури України Мельниченко М. № 31-33983-15 від 08.10.2015 року - відповідь на скаргу Скутельника П.Ф. на протиправні рішення та дії першого заступника Генерального прокурора України Гузиря В.П. і слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Черепанова Р.О. від 22.09.2015 року;
33. Копія Скарги Скутельника П.Ф. на протиправні рішення та дії першого заступника Генерального прокурора України Гузиря В.П. і слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Черепанова Р.О. від 02.11.2015 року;
34. Копія Листа начальника управління внутрішньої безпеки та захисту працівників прокуратури Генеральної прокуратури України Дзюби І. № 25-27900-15 від 04.12.2015 року - відповідь на скаргу Скутельника П.Ф. на протиправні рішення та дії першого заступника Генерального прокурора України Гузиря В.П. і слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Черепанова Р.О. від 02.11.2015 року;
35. Копія Клопотання старшого слідчого в особливо важливих справах Генеральної прокуратури України Климовича Ф.С. від 25.11.2015 року про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою;
36. Роздруківка з Єдиного державного реєстру судових рішень ухвали Печерського районного суду міста Києва у справі _____ від 27.11.2015 року (електронний ресурс: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/53913828>), яка ухвалою

- Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року у справі скасована;
37. Роздруківка з Єдиного державного реєстру судових рішень повного тексту ухвали Апеляційного суду м. Києва від 16.12.2015 року у справі яка відповідно до відомостей реєстру набрала законної сили 16.12.2015 року (електронний ресурс: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/54546232>);
 38. Роздруківка з Єдиного державного реєстру судових рішень ухвали Печерського районного суду міста Києва від 10.04.2015 року у справі (електронний ресурс: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/43535227>);
 39. Роздруківка з офіційного веб сайту прокуратури Полтавської області від 14.01.2015 року повідомлення за 19.03.2015 року щодо повідомлення слідчим підозри професійному судді (електронний ресурс: <http://pol.gp.gov.ua/ua/news.html? m=publications& t=rec&id=152711&fp=170&s=print>);
 40. Роздруківка з офіційного веб сайту Генеральної прокуратури України від 14.01.2015 року повідомлення за 24.12.2015 року щодо спроби вручення професійному судді М. Приндюк повідомлення про підозру (електронний ресурс: <http://www.gp.gov.ua/ua/news.html? m=publications& t=rec&id=167204&fp=60&s=print>);
 41. Копія постанови про визначення групи прокурорів від 12.05.2015 року, складена першим заступником Генерального прокурора України Гузирем В.П.;
 42. Роздруківка з Єдиного державного реєстру судових рішень ухвали Печерського районного суду міста Києва від 27.10.2015 року по справі яка є остаточною та оскарженню не підлягає, внаслідок чого набрала законної сили 27.10.2015 року (електронний ресурс: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/53049443>);
 43. Копія скарги на дії слідчого ГПУ Привалова О.В. щодо вилучення з господарського суду Київської області під час обшуку оригіналу всіх матеріалів справи від 20.07.2015 року;
 44. Копія листа заступника начальника відділу ГПУ Джербінова М. № 04/8-750вих-15 від 17.08.2015 року – відповідь на скаргу Скутельника П.Ф. від 20.07.2015 року;
 45. Копія скарги на протиправні дії заступника начальника відділу ГПУ Джербінова М.М. від 03.09.2015 року;
 46. Копія листа №31-33983-15 від 21.09.2013 року начальника відділу ГПУ Мельниченка М. – відповідь на скаргу Скутельника П.Ф. від 03.09.2015 року;
 47. Копія ухвали Апеляційного суду м. Києва від 14 травня 2015 року;
 - 48.
 49. Копія сторінок 1-3, 10-11 паспорту громадянина України Скутельника П.Ф.;
 50. Копія Свідоцтва від 21.12.2006 року за № 3167/10;
 51. Копія Ордера, виданого адвокатським об'єднанням;
 52. Копія Договору про надання правової допомоги від 08.09.2015 року;
 53. Нотаріально засвідчена копія довіреності від 16.01.2016 року, зареєстрована за № 7, видана Скутельником П.Ф.;

24.01.2016 року

Скутельник П.Ф.